

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет фізичної культури

Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ

фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фізичної реабілітації та
медико-біологічних основ фізичного виховання

Евеліна ЖИГУЛЬОВА

підпис

«29» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності
опорно-рухового апарату**

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою **Фізична реабілітація**

спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**

галузі знань **22 Охорона здоров'я**

мова навчання **українська**

2022 – 2023 навчальний рік

Розробники програми: В.П.Молєв, кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Ухвалено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Протокол № 10 від «29» серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми

Евеліна ЖИГУЛЬОВА

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою вивчення обов'язкового компоненту дисциплін професійної підготовки “Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату” є: підготовка фахівців напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії у відновному лікуванні захворювань і пошкоджень ОРА. Ознайомлення студентів з особливостями перебігу захворювання при патології і травмах опорно-рухового апарату, диференційованого призначення фізичної реабілітації при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату на стаціонарному, поліклінічному та санаторному етапах відновного лікування на основі знань механізмів відновлення рухових функцій. Обґрунтування застосування засобів фізичної терапії, комплексів лікувальної гімнастики електролікування, озокерито-, бальнеотерапії, кліматотерапії при травмах різної локалізації.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика освітнього компоненту
	дenna форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	4-й рік
Семестр вивчення	VII семестр
Кількість кредитів ЄКТС	8 кредитів
Загальний обсяг годин	240 годин
Кількість годин навчальних занять	120 годин
Лекційні заняття	40 годин
Практичні заняття	-
Семінарські заняття	
Лабораторні заняття	80 годин -
Самостійна та індивідуальна робота	120 годин
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення освітнього компоненту “Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату” є обов’язкові компоненти дисциплін професійної підготовки, а саме: «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Патологічна фізіологія», «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії», «Обстеження, методи оцінки та контролю у фізичній терапії, ерготерапії», «Основи догляду за хворими та інвалідами», «Масаж у фізичній терапії, ерготерапії».

5. Програмні компетентності навчання

За результатами вивчення нормативного обов’язкового компоненту дисциплін професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності.

Загальні фахові компетентності:

- ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 04 Здатність працювати в команді.
- ЗК 06 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 17 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні фахові компетентності:

- СК 01 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- СК 03 Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

- СК 05 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, а також інших областях медицини.
- СК 08 Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії у реабілітаційному процесі.
- СК 09 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- СК 10 Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
- СК 14 Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- ПРН 02 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою.
- ПРН 03 Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

- ПРН 06 Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
- ПРН 07 Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життедіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життедіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПРН 08 Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПРН 09 Реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії у реабілітаційному процесі.
- ПРН 10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.
- ПРН 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- ПРН 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- ПРН 15 Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями, у мультидистициплінарній команді
- ПРН 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

- ПРН 17 Оцінювати результати виконання програм фізичної реабілітації, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- ПРН 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату» здобувачі вищої освіти повинні знати:

- Питання клініко-фізіологічного впливу фізичних тренувань на опорно-руховий апарат, особливості фізичної реабілітації при змінах дихальної і серцево-судинної систем, обміну речовин в суглобах організму, особливості фізичної реабілітації при переломах кісток, різні способи імобілізації і лікування переломів кісток і захворювань системи ОРА.
- Питання охорони праці й техніки безпеки при роботі.
- Принципи роботи із джерелами знань: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичною пресою.

Вміти:

- Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання в практичній діяльності.
- Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

- Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію при травмах опорно-рухового апарату.
- Володіти різними засобами фізичної реабілітації при порушеннях ОРА.
- На практиці застосовувати знання щодо засобів фізичної реабілітації при захворюваннях та травмах ОРА.
- Використовувати навчально-лабораторне обладнання, технічні засоби навчання.

7. Методи навчання: Демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, аналіз ситуації, робота в малих групах (команді), аналіз конкретних ситуацій, використання мультимедійного обладнання.

8. Засоби діагностики результатів навчання: практичне складання і виконання комплексів терапевтичних вправ при різних порушеннях опорно-рухового апарату, виконання тестових завдань, модульна контрольна робота, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекційні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Фізична реабілітація після ушкоджень верхніх кінцівок, при переломах щелеп і кісток лицьового скелету				
Тема 1. Вступ. Клініко-фізіологічне обґрунтування засобів фізичної реабілітації в травматології	12	2	4	6
Тема 2. Фізична реабілітація при травмах ключиці і лопатки	14	2	4	8
Тема 3. Фізична реабілітація при переломах плечової кістки	14	2	4	8
Тема 4. Фізична реабілітація при переломах				

кісток передпліччя	14	2	4	8
Тема 5. Фізична реабілітація при травмах кисті	12	2	4	6
Тема 6. Фізична реабілітація при травмах плечового суглоба	14	2	4	8
Тема 7. Фізична реабілітація при травмах в ділянці ліктьового суглобу	16	2	6	8
Тема 8. ЛФК при щелепно-лицевій патології	12	2	4	6
Разом за змістовим модулем 1	108	16	34	58
Змістовий модуль 2. Фізична реабілітація після ушкоджень нижніх кінцівок і хребта				
Тема 9. Фізична реабілітація при діафізарних переломах стегна і гомілки	14	2	6	6
Тема 10. Фізична реабілітація при травмах кульшового суглобу	12	2	4	6
Тема 11. Фізична реабілітація при травмах колінного суглобу	16	4	6	6
Тема 12. Фізична реабілітація при травмах гомілковостопного суглоба	12	2	4	6
Тема 13. Фізична реабілітація після ушкоджень хребта	18	4	6	8
Тема 14. Фізична реабілітація при грижах хребта	12	2	4	6
Тема 15. Фізична реабілітація при порушеннях постави, сколіозі	12	2	4	6
Тема 16. Фізична реабілітація при остеохондрозі хребта	12	2	4	6
Тема 17. Фізична реабілітація при ушкодженнях стопи	12	2	4	6
Тема 18. Фізична реабілітація при ушкодженнях тазу	12	2	4	6
Разом за змістовим модулем 2	132	24	46	62
Разом годин	240	40	80	120

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль: оцінюється участь студентів в обговоренні питань, винесених на лабораторні заняття, розв'язок ситуаційних завдань; перевірка самостійно підготовлених повідомлень студентів за темою лабораторного заняття; усне та письмове опитування, екзамен .

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	40 балів	100 балів
30 балів	30 бали		

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

**Критерії оцінювання знань, умінь,
навичок студентів на навчальних заняттях**

Початковий (поняттєвий)	Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-балльною шкалою)	Критерії оцінювання					
			1	2	3	4	5	6
Середній (репродуктивний)			Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути

		правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтуквати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав контрольні роботи, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12 балів).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до начальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на лабораторних заняттях за 12-ти бальною системою оцінювання.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- підготовка до практичних занять;
- виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- підготовка презентацій навчального матеріалу;
- систематичні виступи на практичних заняттях;
- участь у роботі малих груп;
- обговорення проблемних ситуацій;
- виконання додаткових індивідуальних завдань;

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з двох теоретичних питань і одного практичного завдання.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«Добре»	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання іспиту:

40 – 36 балів «відмінно»;

34 – 30 балів – «добре»;

29 – 24 бали – «задовільно»

23 бали і менше – «незадовільно».

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до іспиту. Вони допускаються до іспиту після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Студентам, які за

іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних
досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна зalікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)			не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		незадовільно	

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЕКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше

двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-балльною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;
- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачу вищої освіти не присвоюють;
- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна – для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проектор VIEWSONIC PJD5250 DLP, екран для проектора; ноутбук, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, ростомір, вага напольна, гоніометр, сантиметрова стрічка, дошка Євмінова, милиці дерев'яні (111314994), поручні ПДВХ-1 призначені для відновлення рухів нижніх кінцівок та суглобів, після перенесення травм і хвороб та допомоги людині, що має фізичні вади, сходи з похилою площиною для дорослих СХП-1, дошка балансувальна «Thera Band», ходунки нерегульовані, не складані для дорослих, ходунки регульовані, не складані, на чотирьох колесах зі столиком, палиця металева телескопічна (із регульованою довжиною), палиця опорна з чотирма ніжками, що регулюється за висотою, милиця ліктьова з регульованими по висоті нижньою та верхньою секціями, милиця пахвова підліткова, тренажер універсальний (стіл реабілітаційний).

14. Рекомендована література

Основна

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 471 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.]; за заг.ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.
3. Карпухіна Ю.В. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 308 с.
4. Колісник О.І., Нікітіна Н.Ю., Юрчишин Ю.В. Фізичні вправи, радонотерапія та нетрадиційні методи оздоровлення хребта. Кам'янець-Подільський, 2017. 112 с.
5. Методи обстеження при соматичній патології: навчальний посібник для фізичних терапевтів, ерготерапевтів / За загальною редакцією професора Н.Г.Вірстюк. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 200 с.
6. Пархотик І.І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок. Київ: Олімпійська література, 2007. 280 с.
7. Плахтій П.Д., Лещук Ю.О., Марчук Л.А. Захворювання опорно-рухового апарату. Профілактика і лікування. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2010. 208 с.
8. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. Посібник. 2-е вид. К.: Медицина, 2008. 248 с.
9. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: навчальний посібник / Н.А.Добровольська, А.С.Тимченко, В.П.Голуб та ін.; під ред. Н.А.Добровольської, О.В.Федорича, А.С.Тимченка, І.П.Радомського. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 368 с.
10. Травматологія та ортопедія: Підручник / За редакцією Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. Вінниця: Нова Книга, 2014. 416 с.
11. Фізіотерапія: Навч. посібник. / За редакцією Я.-Р. М. Федоріва. Львів: «Магнолія 2006», 2019. 542 с.

Допоміжна

1. Анкин Н.Л., Анкин Л.Н. Тавматология. Европейские стандарты диагностики и лечения. К.: Книга-плюс, 2018. 456 с.
2. Левенець В.М., Лінько Я.В. Спортивна травматологія: Навчальний посібник. К.: Олімп. л-ра, 2008. 215 с.
3. Молєв В.П., Михальський А.В. Фізична реабілітація осіб з пошкодженнями ліктьового суглоба. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2019. Випуск 15. С. 76-80
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=VrtS1BUAAAAAJ&citation_for_view=VrtS1BUAAAAAJ:u5HHmVD_uO8C
4. Молєв В.П. Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату. Наукові праці Кам'янець- Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: у 3-х томах. 2019. Том 2. Випуск 18. С. 103-104.
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=VrtS1BUAAAAAJ&citation_for_view=VrtS1BUAAAAAJ:YsMSGLbcyi4C
5. Молєв В.П. Нетрадиційні методи фізичної реабілітації при травмах нижніх кінцівок. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти. 2022. Випуск 11. С. 37-41.
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=VrtS1BUAAAAAJ&citation_for_view=VrtS1BUAAAAAJ:0EnyYjriUF
6. Назар П. С., Шахліна Л.Г. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації. Київ: Олімпійська література, 2007. 240 с.
7. Медична і соціальна реабілітація : підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, I.O. Петряшев та ін. 2-е вид., перероб. і допов. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 464 с.
8. Попадюха Ю.А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації: Навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. К.: Центр учебової літератури, 2020. 300 с.

9. Попадюха Ю.А. Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях: Навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. К.: Центр учебової літератури, 2020. 324 с.

15. Рекомендовані джерела інформації

http://www.nbuv.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://lib.meta.ua	Бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/	Словники України on-line
library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf	Бібліотека МАУП
https://tf-g.com.ua/info/articles/visnik-ortopediji-travmatologiji-ta-protezuvannya/	Вісник ортопедії, травматології та протезування (журнал)
https://www.umj.com.ua/archive	Український медичний часопис (журнал)
https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/bmbr/index	Вісник медичних і біологічних досліджень
https://physrehab.org.ua/uk/home/	Українська асоціація фізичної терапії
http://upta.com.ua	Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів